

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

 WARSZAWA.

№ 22.

 15 listopada 1925.

T R E Ś Ć :

OKÓLNIKI:

	<i>Str.</i>
№ 1109/II. G. S./25 w sprawie zmiany wzoru dla wyciągów z ksiąg rozchodowych (№ 19 do § 78 przep. rach. kas.)	398
№ 1110/II. G. S./25 w sprawie przyznania dodatku stołecznego i kresowego.	398
№ 1111/II. G. S./25 w sprawie prowadzenia ksiąg inwentarza ruchomego	399

PISMA OKÓLNE:

№ 946/II. G. S./25 w sprawie kredytu na wynagrodzenie świadków w sprawach karno-leśnych	400
№ 948/II. O./25 w sprawie diet i kosztów podróży	400

ORZECZENIE Sądu Najwyższego Zgromadzenia Ogólnego w sprawie wykładni art. 974 ¹ u. p. k.	401
---	-----

KOMUNIKAT:

w sprawie przyjmowania akcyj Banku Polskiego na wadja i kaucje.	405
---	-----

ZAWIADOMIENIA:

Wykaz nieobsadzonych etatów w dniu 1 listopada 1925 r. w apelacjach: warszawskiej, wileńskiej i lubelskiej	406
--	-----

ADWOKATURA:	<i>Str.</i>
a) W Okręgu Izby Adwokackiej w Krakowie	407
b) W Okręgu Izby Adwokackiej we Lwowie	407
c) W Okręgu Izby Adwokackiej w Przemyślu	407
d) W Okręgu Izby Adwokackiej w Samborze	407
e) W Okręgu Izby Adwokackiej w Poznaniu	408
f) W Okręgu Izby Adwokackiej w Toruniu	408
KONKURSY	408
BIBLIOGRAFJA	408

OKÓLNIK № 1108 II. G. S. 25

w sprawie

**zmiany wzoru dla wyciągów z ksiąg rozchodowych (№ 19 do § 78
przep. rach. kas.).**

**Do władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa
oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.**

Celem ułatwienia organom Kontroli Państwowej czynności przy sprawdzaniu miesięcznych wyciągów z ksiąg rozchodowych według wzoru № 19 do § 78 Przepisów rach. kasowych (Monitor Polski № 285 z 1921 r., *Dzien. Urzęd. Min. Skarbu* № 45 poz. 564 z 1921 r.), Ministerstwo Skarbu na wniosek Najwyższej Izby Kontroli uzupełnia postanowienia p. 13 rozporządzenia z dnia 11 stycznia r. b. L. D. K. 6219/WAK. (zakomunikowanego okólnikiem Min. Sprawiedl. № 986/II. G. S./25 Dz. Urz. № 3/25) przez dodanie następującego ustępu:

„Władze i urzędy w wyciągach swych wzór № 19 do § 78 wymienionych przepisów rach. kasowych uskuteczniają w uwagach podział ogólnych sum każdego rodzaju (budżetowych i innych), wykazanych w rubryce jako „wyplacone w innych kasach w miesiącu sprawozdawczym” na kasy (zbiorowo) według okręgów każdej z izb skarbowych oddzielnie”.

O tem zawiadamiam w celu zastosowania się.

Warszawa, dnia 31 października 1925 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK № 1110/II. G. S. 25

w sprawie

przyznania dodatku stołecznego i kresowego.

Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.

Na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) i § 7 art. 5 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie

powszechnem i administracyjnym oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. № 134 poz. 1107) Rada Ministrów uchwaliła w dniu 14 października 1925 r. co następuje:

1. Funkcjonarjuszom państwowym, sędziom i prokuratorom oraz wojskowym zawodowym, pełniącym służbę na obszarze m. st. Warszawy przyznaje się na rok 1926 dodatek stołeczny w wysokości 20⁰/₀ uposażenia miesięcznego.

2. Funkcjonarjuszom państwowym, sędziom i prokuratorom oraz wojskowym zawodowym, pełniącym służbę na obszarze województwa śląskiego przyznaje się na rok 1926 dodatek kresowy w wysokości 20⁰/₀ uposażenia miesięcznego oraz dodatek wyrównawczy w wysokości 20⁰/₀ uposażenia miesięcznego.

3. Dodatki powyższe oblicza się od uposażenia, wymierzonego według art. art. 3, 4, 5 i 118 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) oraz według przepisów art. art. 4, 5, 8 i 25 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnym oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. № 134 poz. 1107).

Zawiadamiając o tem, zaznaczam, że dodatek stołeczny i kresowy powinien być na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 72 poz. 703) doliczany również do kosztów podróży służbowych i delegacji do stolicy i do obszaru województwa śląskiego.

Warszawa, dnia 6 listopada 1925 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK № 1111/II. G. S./25

w sprawie

prowadzenia ksiąg inwentarza ruchomego.

Do władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości w całym Państwie i Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.

Moc obowiązującą okólnika № 282 z dnia 11 czerwca 1920 r. (Dz. Urz. № 5—6/20) w przedmiocie prowadzenia ksiąg inwentarzowych rozszerza się od dnia 1 stycznia 1926 r. na okręgi sądów apelacyjnych w Katowicach, Poznaniu, Toruniu i Wilnie.

Według tychże przepisów powinna być prowadzona również księga inwentarzowa Komisji Kodyfikacyjnej.

Warszawa, dnia 9 listopada 1925 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

PISMO OKÓLNE № 946/II. G. S./25**w sprawie****kredytu na wynagrodzenie świadków w sprawach karno-leśnych.****Do wszystkich sądów w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.**

Wobec otrzymanych wiadomości, że niektóre sądy pokoju nie wypłacają należnego w myśl przepisów ustawowych wynagrodzenia świadkom w sprawach karno-leśnych rzekomo z powodu braku odpowiedniego kredytu, zwracam uwagę, że wynagrodzenia świadków we wszelkich sprawach karnych, nie wyłączając spraw o przekroczenia przeciw przepisom o ochronie lasów, powinny być opłacane bezpośrednio przez sąd orzekający z kredytu, przeznaczonego na wydatki sądowe (§ 10 Dz. II).

Równocześnie przypominam obowiązek ścisłego czuwania nad zwracaniem Skarbowi Państwa przez stronę zasądzoną wszelkich kosztów postępowania karnego a w tej liczbie wydatków na wynagrodzenie świadków.

Warszawa, dnia 4 listopada 1925 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

PISMO OKÓLNE № 948/II. O./25**w sprawie****diet i kosztów podróży.****Do wszystkich władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więzienia oraz do Pana Prezydenta Komisji Kodyfikacyjnej.**

Podaje do wiadomości i stosowania następujące pismo Ministerstwa Skarbu z d. 24 października 1925 r. № 3375/DB/1:

„Przy wykonywaniu kontroli wydatków za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia służbowe ujawniła Najwyższa Izba Kontroli niejednolite stosowanie przez władze i urzędy postanowień par. 5 (ust. 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. Ust. № 72, poz. 703), a mianowicie: jedne władze i urzędy, opierając się na dosłownem brzmieniu powołanego wyżej w par. 5 obliczają djety według mnożnej tego miesiąca, w którym następuje likwidacja rachunku kosztów podróży, inne obliczają diety według mnożnej tego miesiąca, w którym faktycznie odbyto podróż służbową i wreszcie niektóre władze i urzędy, mając na względzie udzielane udającym się w podróż służbową zaliczki (par. 25), likwidują rachunki kosztów podróży w ten sposób, że sumę otrzymanej przez delegowanego zaliczki przerachowują na punkty według mnożnej miesiąca jej udzielenia, następnie od ogólnej ilości punktów, które przypadają w rachunku, potrącają ilość punktów udzielonej zaliczki i do powstałej stąd różnicy punktów stosują mnożną tego miesiąca, w którym następuje likwidacja rachunku (wypłata).

Celem uchylenia powyższej rozbieżności Ministerstwo Skarbu uprasza o wydanie odpowiednich zarządzeń, by zgodnie z postanowieniem par. 5 ustęp pierwszy wymienionego rozporządzenia kwotą należnej diety oraz innych należności określonych w tem rozporządzeniu w punktach obliczano wedle

mnożnej, obowiązującej w tym miesiącu, w którym następuje wypłata tych należności, oraz by zaliczek na koszty podróży i na diety, przysługujących na zasadzie postanowienia par. 25 wymienionego rozporządzenia, udzielano w złotych t. j. bez posługiwania się systemem punktów i mnożnej i potrącano w złotych od kwoty przyznanej tytułem zwrotu kosztów podróży i diet.

Warszawa, dnia 10 listopada 1925 r.

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Siennicki*

Podsekretarz Stanu

**Na posiedzeniu porządkowym Zgromadzenia Ogólnego
dnia 14 lutego 1925 r.**

Sąd Najwyższy w składzie:

Przewodniczący: Prezes Z. Dworski

Prezes: Dr. Al. Mogilnicki

Sędziowie: Dr. R. Leżański, Dr. F. Ochimowski, O. Szeller, Dr. W. Barański, Dr. T. Bujak, Dr. T. Bresiewicz, K. Angerman, S. Giżycki, Dr. S. Sieradzki, B. Wisznicki, K. Berezowski, F. Falkiewicz, M. Lemieszewski, Dr. W. Sokalski, A. Kondracki, W. Żywicki, B. Wermiński, Dr. K. Rybicki, W. Miszewski, B. Korsak, M. Fedyński, J. Hrobni, E. Lorenz, S. Wyrobek, S. Bogucki, A. Stanisławski, Dr. S. Sliwiński, C. Woycicki, W. Kondratowicz, Cz. Zaorski, S. Brzeziński,

przy udziale starszego referenta Sekretarjatu Prawniczego J. Plinkiewicza, jako sekretarza,

i w obecności Pierwszego Prokuratora D-ra K. Marowskiego

rozpoznawał wniosek Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 listopada 1924 r. L. III. K. P. 9879/24 o wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy na zasadzie ustępu a) art. 3 dekretu z dn. 8 lutego 1919 r. w przedmiocie ustroju Sądu Najwyższego (Dz. P. P. P. № 15 poz. 199) wykładni art. 974¹ u. p. k., obowiązującej w b. zaborze rosyjskim.

W sprawie ułaskawienia Rafała Aronowicza sąd okręgowy w Wilnie wydał w dniu 19 lipca 1924 r. opinię przychylną i skierował sprawę zgodnie z art. 974¹ u. p. k., za pośrednictwem sądu apelacyjnego w Wilnie do Ministra Sprawiedliwości. Sąd apelacyjny uznał, że Aronowicz na łaskę nie zasługuje, lecz wobec brzmienia art. 961 cz. 4 i 5 i wobec zgłoszenia przez sąd okręgowy opinji przychylniej, postanowił, przy odrębnem zdaniu sędziego Bądzkiewicza, podanie Aronowicza o ułaskawienie skierować do Ministra Sprawiedliwości. Sędzia Bądzkiewicz uważał, iż z zestawienia art. 961 i 974¹ u. p. k. wynika, że opinię o ułaskawienie wydaje tylko ten sąd, którego wyrok się uprawomocnił, wobec czego należałoby nie liczyć się z niemiarodajną opinią sądu okręgowego i prośbę Aronowicza o łaskę pozostawić bez biegu. Następnie w sprawie ułaskawienia Szlomy Płaticy wytworzyła się taka sama sytuacja, mianowicie sąd okręgowy wydał opinię przychylną, której sąd apelacyjny

w Wilnie nie podzielił i postanowił: na zasadzie art. 974¹ u. p. k. podanie Płaticy pozostawić bez biegu i skierować akta sprawy do sądu okręgowego celem dalszego wykonania wyroku.

Tak więc powstała rozbieżność w wykładni art. 974¹ u. p. k. i Minister Sprawiedliwości zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wyjaśnienie rzezonego przepisu w myśl ust. a. art. 3 dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. r. 1919 № 15 poz. 199).

Wątpliwości, jakie się ujawniły, sprowadzają się do zagadnień: 1) czy opinię co do ułaskawienia skazanego wydaje sąd, którego wyrok się uprawomocnił, czy też sąd lub sądy, które wyrokowały w danej sprawie, i 2) jeżeli do wydawania opinii powołany jest nietylko ten jeden sąd, którego wyrok się uprawomocnił, to — w razie rozbieżności opinii sądów różnych instancyj, która z nich jest miarodajna i jaki bieg należy nadać sprawie.

Sąd Najwyższy na Zgromadzeniu Ogólnem po wysłuchaniu sprawozdania sędziego referenta i wniosku Pierwszego Prokuratora, zważył co następuje:

1) Z mocy art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. № 44 r. 1921 poz. 267) prawo łaski służy Prezydentowi Rzeczypospolitej. Z brzmienia tego przepisu wynika, że zasadniczo Prezydent władny jest stosować to prawo we wszystkich sprawach karno-sądowych, z wyjątkiem spraw ministrów, skazanych na skutek postawienia ich w stanie oskarżenia przez Sejm. Niewątpliwie więc Prezydent może z własnej inicjatywy zażądać akt każdej sprawy karno-sądowej, celem zastosowania prawa łaski.

2) Wypadki, gdy wyrok sądowy jest bezpośrednio znany Prezydentowi, który z własnej inicjatywy zechce skorzystać ze służącego mu prawa łaski — są w praktyce oczywiście wyjątkowe. Dlatego poszczególne ustawy postępowania karnego wskazują, z czyjej inicjatywy i jaką drogą mogą dochodzić do wiadomości Prezydenta Rzeczypospolitej wyroki celem ewentualnego zastosowania prawa łaski.

3) Obowiązująca na obszarze byłego zaboru rosyjskiego U. P. K. stanowi przedewszystkiem w art. 961, że sąd z urzędu jest obowiązany, przed skierowaniem wyroku śmierci do wykonania, przedstawić akta sprawy za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości Prezydentowi Rzeczypospolitej do rozważenia, czy skazany zasługuje na łaskę.

Jeśli w sprawie wyrokował sąd II instancji, należy przedstawić akta za pośrednictwem tego sądu. Jeśli który z owych sądów jest zdania, że skazany zasługuje na łaskę, powinien wraz z aktami przedstawić opinię swoją w tym względzie.

4) Dalej w art. 775 i 798 U. P. K. przewidziane są wypadki wyjątkowe, gdy przy istnieniu szczególnych powodów do złagodzenia losu oskarżonego, sąd może złożyć za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości wnioski o złagodzenie kary lub ułaskawienie oskarżonego.

5) Wreszcie art. 974¹ u. p. k. mówi o prośbach o łaskę skierowanych do sądu bądź bezpośrednio przez stronę, bądź też za pośrednictwem innej władzy, w szczególności Ministra Sprawiedliwości. Ponadto w swej cz. 2 artykuł ten przewiduje inicjatywę Ministra Sprawiedliwości w wypadkach, dotyczących ułaskawienia, mówiąc o jego prawie zażądania w tym celu od sądu przedstawienia akt sprawy, zastrzega, by — jeśli w sprawie wyrokował sąd II instancji — akta przedstawiano za jego pośrednictwem i nakazuje stosować odpowiednio przepisy cz. 4 i 5 art. 961 U. P. K.

6) Tak więc, poza płynącą z art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadniczą możliwością inicjatywy w sprawach ułaskawienia samej władzy stosującej prawo łaski, czyli Prezydenta Rzeczypospolitej, obowiązująca na obszarze byłego zaboru rosyjskiego U. P. K. przewiduje w tym względzie: a) przedstawianie przez sąd z urzędu za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości wszyst-

kich spraw, w których zapadły wyroki śmierci, b) przedstawiania z inicjatywy sądu spraw, w których oskarżony ze względu na szczególne powody zdaje się zasługiwać na łaskę, c) przedstawianie takich spraw z inicjatywy Ministra Sprawiedliwości bądź bezpośrednio, bądź na skutek prośby o łaskę strony i d) przedstawiania spraw zaopiniowanych przez sądy z inicjatywy strony w postaci prośby o łaskę, skierowanej do sądu bezpośrednio, albo też za pośrednictwem innej władzy.

7) Jeśli poszukać odpowiedzi na pierwsze z zagadnień, powstałych przy stosowaniu art. 974¹, w zestawieniu przytoczonych przepisów U. P. K., to należy dojść do następujących wniosków: art. 961 U. P. K., mówiąc o prawie sądów do składania opinii przy przedstawianiu spraw, w których zapadły wyroki śmierci, ma na myśli nie sąd, którego wyrok się uprawomocnił, jeno sądy, które wyrokowały merytorycznie w danej sprawie. Wynika to niewątpliwie z brzmienia cz. 4 tego artykułu: „jeśli który z owych sądów (t. j. sądu I instancji, o którym mówi cz. 2, i sądu II instancji, o którym mówi cz. 3) jest zdania, że skazany zasługuje na łaskę” i t. d. Gdyby ustawodawca chciał powołać do wydawania takiej opinii tylko ten sąd, którego wyrok się uprawomocnił, to nie miałby żadnej podstawy do rozróżniania w art. 961 sądów I i II instancji.

8) To samo da się powiedzieć o przedstawianiu opinii co do ulaskawienia z własnej inicjatywy sądu. Umiejscowienie art. 775 i 798 U. P. K., wskazuje, że jest w nich mowa o sądzie okręgowym, wyrokującym w I instancji. Wszelako art. 878 U. P. K. nadaje niewątpliwie prawo wypowiedzenia takiej opinii również sądowi II instancji.

9) Do takiegoż wyniku doprowadza analiza art. 974¹ U. P. K. Wprowadzie w I części tego przepisu nie wskazano, o sądzie jakiej instancji się mówi, jednakże zarówno umieszczenie tego artykułu w dziale III, zatytułowanym „tryb wykonywania wyroków”, gdy w myśl ogólnych przepisów U. P. K. wykonywa wyroki sąd I instancji, jak i zawarte w cz. 2 art. 974¹ zastrzeżenie „jeśli w sprawie wyrokował sąd II instancji” — wykazują niezbicie, iż mowa tu o sądzie I instancji. Skoro zaś art. 974¹ powołuje się na cz. 4 art. 961 U. P. K., to staje się oczywistem, że ustawodawca i tu daje prawo złożenia opinii co do ulaskawienia sądowi I instancji, a jeśli w sprawie wyrokował sąd II instancji, to sądom obydwóch instancji.

10) Jeśli sięgnąć do motywów ustawodawczych (Druk sejmowy № 1901 motywów do ustawy w przedmiocie zmian w ustawodawstwie karnem obowiązującym w b. zaborze rosyjskim), to znajdziemy tam szczupłe, lecz wyraźne wskazówki, że wola ustawodawcy szła właśnie w tym kierunku: w motywach do art. 58 (obecna redakcja art. 961 U. P. K.) na str. druku 34 czytamy:

Sądy, które wyrokowały merytorycznie, mają przedstawiać akta sprawy Naczelnikowi Państwa za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, dołączając opinię w tym wypadku, gdy uważają, że skazany zasługuje na łaskę. W motywach do art. 61—62 (obecna redakcja art. 974¹ i 974² U. P. K.) na tejże str. druku znajdujemy następujący ustęp: „W praktyce może do sądu okręgowego wpłynąć prośba o łaskę bądź skutek wniesienia jej bezpośrednio do sądu przez stronę, bądź przez przesłanie prośby do sądu przez inną władzę, w szczególności Ministra Sprawiedliwości” — i dalej: „W myśl projektu każdą prośbę o łaskę sąd pozostawiać może bez biegu z wyjątkiem wypadku, gdy Minister Sprawiedliwości żąda przedstawienia akt z ewentualną opinią sądu co do darowania lub złagodzenia kary. W ten sposób wielki procent prośb o łaskę (która nie może się stać regułą) zostanie załatwiony przez sądy, które rozsegregują materiał i przedstawia wnioski swe jedynie w tych sprawach, w których skazany zasługuje na łaskę”. Wynika stąd, że ustawodawca uważa sądy, które wyrokowały merytorycznie w sprawie—i to, jak widać z brzmienia

cz. 5 art. 961 U. P. K. w miarę możliwości w składzie tych samych sędziów, którzy w sprawie wyrokovali — za najbardziej powołane do wydania opinii co do ułaskawienia, i że z jednej strony — celem odciążenia Prezydenta Rzeczypospolitej od niepotrzebnego balastu w tej mierze — nadaje im prawo pozostawiania nieuzasadnionych próśb o łaskę bez biegu, z drugiej zaś strony chce, by każda prośba, przychylnie zaopiniowana przez którykolwiek z sądów, jakie merytorycznie wyrokovaly w sprawie, mogła być przedstawiona Prezydentowi Rzeczypospolitej do rozważenia.

11) W myśl powyższych rozważań należy dojść do wniosku, że do wydawania opinii co do ułaskawienia w sprawach, w których wyrokovaly sądy dwóch instancyj, są powołane sądy obydwóch instancyj. Oczywiście, może tu być mowa tylko o sądach, wyrokojujących merytorycznie. Wynika to zarówno z treści art. 961 i 974¹ U. P. K., które wspominają tylko o sądach I i II instancji, jak i z zakresu działania instancji kasacyjnej, która w myśl przepisów U. P. K. orzeka wyłącznie w przedmiocie wykładni prawa meterjalnego i formalnego, nie może przeto i nie powinna zabierać głosu co do wymiaru kary.

12) Z kolei należy rozważyć wynikające z takiego rozwiązania pierwszego zagadnienia — zagadnienie drugie, mianowicie: w razie, gdy opinie sądów wyrokojujących dwóch instancyj są sprzeczne, to która z nich jest miarodajna i jaki bieg należy nadać sprawie.

13) Zdawałoby się, że ustawodawca wypadków takich nie przewidywał, z treści bowiem cz. 4 art. 961 U. P. K., mającej zastosowanie również i odnośnie do art. 974¹ U. P. K., wynika, że sąd powinien przedstawiać opinię co do ułaskawienia tylko wtedy, jeśli jest zdania, że skazany zasługuje na łaskę. Potwierdzają to również motywy ustawodawcze. Na teje str. 34 (druk sejmowy № 1901) czytamy: „przedstawienie akt bez dołączenia opinii, uważane jest za przedstawienie opinii ujemnej, której motywować nie potrzeba, albowiem sądy już w wyroku uzasadniły, dlaczego uważają daną karę za odpowiednią”. Jednakże praktyka wykazuje, iż w sprawach, w których wyrokovaly sądy dwóch instancyj, wypadki takie są możliwe.

14) Dla rozwiązania drugiego zagadnienia trzeba przedewszystkiem ustalić, czem jest w istocie swej opinia sądu co do ułaskawiania w rozumieniu art. 961 i 974¹ U. P. K. Ułaskawienie, jak to uznają niemal zgodnie teoria prawa i praktyka, nie jest aktem sądowym, jeno aktem władzy wykonawczej. Opinia sądu w przedmiocie ułaskawiania nie jest przeto orzeczeniem sądom, którego niewzruszalności nie posiada. Jest ona głosem doradczym ludzi, powołanych przez ustawę jako kompetentnych do wypowiedzenia zdania w dziedzinie ułaskawienia. Jest czemś w rodzaju opinii znawców w procesie sądowym.

15) Z tego założenia wychodząc, trzeba odrzucić możliwość rozstrzygania przez same sądy w drodze instancji, która z pośród sprzecznych opinii sądu jest miarodajna, i należy uznać, że opinie te, z wyjątkiem wypadku, gdy sąd władny jest na mocy ustawy pozostawić prośbę o łaskę bez biegu (cz. 1 art. 974¹ U. P. K.) ulegają przedstawieniu władzy administracyjnej, która jest powołana do wykonywania aktu łaski.

16) Na podstawie powyższych wywodów dochodzimy do następujących wniosków: sądem, o którym mówi cz. 1 art. 974¹ U. P. K., jest sąd I instancji. Sądem II instancji, o którym mówi cz. 2 art. 974¹ U. P. K. jest sąd, który rozpoznawał sprawę w drodze apelacji, Sąd Najwyższy zaś jako instancja kasacyjna opinii swej nie wygłasza. Jeżeli w sprawie wyrokoval tylko sąd I instancji, to może on wydać decyzję, pozostawiającą prośbę o łaskę bez biegu, albo też wydać opinię o tem, że skazany zasługuje na łaskę i przesłać akta sprawy bezpośrednio do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli w sprawie wyrokoval także sąd II instancji, to sąd I instancji zarówno wydając decyzję

pozostawiającą prośbę o łaskę bez biegu, jak i wydając opinię o tem, że skazany zasługuje na łaskę, przesyła akta sprawy do sądu II instancji. Jeżeli sąd II instancji podziela pogląd sądu I instancji, że skazany nie zasługuje na łaskę, to wydaje decyzję pozostawiającą prośbę o łaskę bez biegu.

Jeżeli natomiast sąd II instancji — wbrew zdaniu sądu I instancji — uważa, że skazany na łaskę zasługuje, lub też jeżeli, wbrew przychylniej opinii sądu I instancji, sam wydaje opinię ujemną, to przedstawia akty sprawy z obydwoma sprzecznymi opiniami Ministrowi Sprawiedliwości. Jeżeli prośba o łaskę wpłynęła do sądu II instancji z pominięciem sądu I instancji, to sąd II instancji sam się na razie nie wypowiada, lecz przesyła prośbę sądowi I instancji. Wydawanie decyzji i opinii w myśl art. 974¹ U. P. K. jest nie tylko prawem, lecz i obowiązkiem sądów, które nie mogą się od tego uchylać. Wszystkie powyższe zasady mają zastosowanie bez względu na to, czy prośba o łaskę wpłynęła do sądu bezpośrednio, czy też za pośrednictwem innej władzy. Jeżeli akt sprawy zażądał Minister Sprawiedliwości, to sąd niezależnie do swojej opinii, jest obowiązany je przedstawić.

Z tych zasad

na mocy ust. a) art. 3 dekretu z dnia 8 lutego 1919 r. w przedmiocie ustroju Sądu Najwyższego (Dz. P. P. P. № 15 poz. 199)

Sąd Najwyższy

w odpowiedzi na postawione we wniosku Ministra Sprawiedliwości pytanie wyjaśnia:

1) Do wypowiedzania opinii w myśl art. 974¹ U. P. K., obowiązujące w b. zaborze rosyjskim, powołane są sądy I i II instancji, które w sprawie merytorycznie wyrokowały.

2) O ile opinia sądu I instancji jest przychylna a sąd II instancji jej nie podziela, należy sprawę przedstawić Ministrowi Sprawiedliwości.

K O M U N I K A T

**w sprawie przyjmowania akcyj Banku Polskiego na wadja i kaucje.
Do wiadomości wszystkich władz i urzędów wymiaru sprawiedliwości
i więziennictwa.**

W wyjaśnieniu i uzupełnieniu okólnika z dnia 13 grudnia 1924 r. № DOP. 5234/1 w sprawie przyjmowania akcyj Banku Polskiego jako wadji, kaucyj akcyzowych i celnych, kaucyj przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa oraz kaucyj składanych do depozytów wszelkich instytucyj rządowych, Ministerstwo Skarbu komunikuje, że podany w okólniku dzień 31 grudnia 1925 r. należy rozumieć jako termin, do którego akcje mogą być przez instytucje rządowe przyjmowane, z tem zastrzeżeniem, aby termin między dniem złożenia do instytucji akcyj a terminem zapadnięcia zobowiązania zabezpieczonego akcjami nie był dłuższym od jednego roku. Minister Skarbu: (—) *W. Grabski*

Z A W I A D O M I E N I A .

Wykaz nieobsadzonych etatów w dniu 1 listopada 1925 r. w apelacjach: warszawskiej, wileńskiej i lubelskiej.

№ porządkowy		Ilość nieobsadzonych etatów:						Notariuszów	
		Prezesów	Wiceprezesów	Sędziów			Prokuratorów		Podprokuratorów
				Sąd. Naj. wzgl. Ap., Ok.	Śledczych	Pokoju			
1	Sąd Najwyższy	—	—	2	—	—	—	—	
2	" Apel. w Warszawie	—	—	1	—	—	—	—	
3	" " " Lublinie	—	—	1	—	—	—	—	
4	" " " Wilnie	—	—	—	—	—	—	—	
5	" Okręg. w Białej	—	—	—	—	—	—	—	
6	" " " Białymstoku	—	—	1	—	—	—	—	
7	" " " Kaliszu	—	—	—	1 ¹⁾	1 ⁷⁾	—	—	
8	" " " Łomży	—	1	—	—	1 ⁸⁾	—	—	
9	" " " Łodzi	—	—	1	—	2 ⁹⁾	—	—	
10	" " " Mławie	—	—	—	1 ²⁾	—	1	—	
11	" " " Płocku	—	—	—	—	—	—	—	
12	" " " Siedlcach	—	—	—	—	—	—	—	
13	" " " Suwałkach	—	—	—	—	—	—	—	
14	" " " Sosnowcu	—	—	2	—	1 ¹⁰⁾	—	1	
15	" " we Włocławku	—	1	—	—	—	—	—	
16	" " w Warszawie	—	—	—	—	—	—	—	
17	" " " Kielcach	—	—	—	—	1 ¹¹⁾	—	—	
18	" " " Lublinie	—	—	—	—	—	—	(1 Lublin)	
19	" " " Piotrkowie	—	—	—	1 ³⁾	1 ¹²⁾	—	—	
20	" " " Radomiu	—	—	—	—	—	—	—	
21	" " " Zamościu	—	—	—	—	5 ¹³⁾	—	1	
22	" " " Wilnie	—	—	—	1 ⁴⁾	1 ¹⁴⁾	—	(1 Wilno)	
23	" " " Grodnie	—	—	—	—	2 ¹⁵⁾	—	(1 Szarkow- szczyzna)	
24	" " " Łucku	—	1	2	—	1 ¹⁵⁾	—	1	
25	" " " Pińsku	—	—	—	1 ⁵⁾	1 ¹⁷⁾	—	1	
26	" " " Nowogródka	—	—	—	—	—	—	(1 Baranowicze)	
27	" " " Równem	—	—	—	2 ⁶⁾	4 ¹⁸⁾	—	—	

Sędziowie śledczy: 1) Kalisz zapasowy. 2) Przasnysz. 3) Radomsk. 4) Wilejka. 5) Łuniniec. 6) III rew. pow. krzemienieckiego w Wiśniowcu zapasowy w Równem.

Sędziowie pokoju: 7) Słupca. 8) Łomża zapasowy. 9) Windawa, Poddebice. 10) Sosnowiec zapasowy. 11) Kazimierza Wielka. 12) Rawa. 13) Zamość zapasowy, Zamość zapasowy, Biłgoraj, Tarnogród, Komarów. 14) Wilno zapasowy. 15) Grodno zapasowy, Zdzięciół. 16) Kowel II okrąg. 17) Brześć II okrąg. 18) Równo, Sarny, Poczajów, Stepań.

ADWOKATURA:**W Okręgu Izby Adwokackiej w Krakowie.**

Wpisani na listę adwokatów:

Wilhelm Żarkower z siedzibą w Krakowie,
Dr. Marcin Głąb z siedzibą w Przeworsku.

Przesiedlił się:

Dr. Marek Pelzling z Rzeszowa do Krakowa.

W Okręgu Izby Adwokackiej we Lwowie.

Wpisani na listę adwokatów:

Dr. Jakób Dynes z siedzibą w Tarnopolu,
Dr. Bernard Schnur z siedzibą w Stanisławowie,
Dr. Bernard Mayblum z siedzibą we Lwowie.

Zgłosili zamiar przesiedlenia się:

Dr. Marek Finkler ze Lwowa do Husiatyna,
Dr. Simche Binen Feldman ze Złoczowa do Warszawy,
Dr. Mojżesz Reichstein ze Lwowa do Czortkowa.

Przesiedlił się:

Dr. Mikołaj Sribny z Nadwórnej do Bursztyna.

Zmarł:

Dr. Józef Wielochowski w Bóbrce.

Skreśleni czasowo z listy adwokatów:

Dr. Józef Helberthal, Dr. Henryk Mayer i Dr. Józef Reisse wszyscy trzej
we Lwowie.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Przemyślu.

Wpisani na listę adwokatów:

Dr. Benjamin Teich z siedzibą w Przemyślu,
Dr. Michał Peiper z siedzibą w Przemyślu.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Samborze.

Wpisany na listę adwokatów:

Dr. Eustachy Żuk z siedzibą w Bukowsku.

Dr. Ozjasz Weiss, adwokat w Stryju dnia 25 października r. b. z powrotem otworzył
kancelarię adwokacką w Stryju.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Poznaniu.

Wpisani na listę adwokatów:

Dr. Władysław Białecki z miejscem zamieszkania w Kępnie,
Florjan Samolewski z miejscem zamieszkania w Poznaniu.

W Okręgu Izby Adwokackiej w Toruniu.

Wpisany na listę adwokatów:

Dr. Ferdynand Grzęski z miejscem zamieszkania w Chojnicach.

K O N K U R S Y.

W okręgu sądu apelacyjnego w Toruniu wakuje posada dyrektora przy sądzie okręgowym w Chojnicach.

Udokumentowane podania o tę posadę należy wnieść w drodze służbowej na ręce prezesa sądu apelacyjnego w Toruniu do dnia 25 listopada 1925 r.

Na opróżnione posady podprokuratorów przy sądach okręgowych w Poznaniu, Gnieźnie, Lesznie i Ostrowie rozpisuje się konkurs z terminem do wnoszenia podań w drodze służbowej na ręce prokuratora przy sądzie apelacyjnym w Poznaniu do dnia 25 listopada 1925 r.

W okręgu sądu apelacyjnego w Toruniu są do obsadzenia posady sędziów sądu okręgowego i to w Grudziądzu dwie, w Chojnicach dwie i w Starogardzie trzy.

Udokumentowane podania o te posady należy wnieść w drodze służbowej na ręce prezesa sądu apelacyjnego w Toruniu do dnia 1 grudnia 1925 r.

B I B L I O G R A F J A.

Nakładem Krajowego Instytutu Wydawniczego w Poznaniu ul. Pocztowa № 7a ukazała się praca Stanisława Chorzemskiego p. t. „Obywatelstwo Polskie”, systematycznie zestawiony podręcznik przepisów ustawy, traktatów, konwencji, rozporządzeń wykonawczych i okólników z autentycznymi tekstami, kalendarzem dat ważnych dla obywatelstwa i opcji oraz zbiorem formularzy.

Wyszły z druku i są do nabycia w Administracji Dziennika Ustaw (plac Krasińskich 12):

„Orzeczenia sądu Najwyższego Izby II Karnej z roku 1924 I półrocze”.
Cena 1 egz. 6 zł. 50 gr., z przesyłką pocztową 7 zł.